

ολκάς

Τετάρτη, 11 Ιουλίου 2012
5:39 πμ

Σημασία:

- Η ολκάς ήταν ένα Ελληνικό εμπορικό μεταφορικό πλοίο της αρχαιότητας , έπλεε αρκετούς αιώνες στη θάλασσα της Μεσογείου προ Χριστού.
Έφερε ένα η δύο τετράγωνα πανιά, ενδεχομένως δεν έφερε κουπιά.

ΠΗΓΗ 1

- Χαρακτηριζόταν από μεγάλο πλάτος, αλλά σχετικά μικρό εκτόπισμα, ενώ στην αρχική του μορφή ήταν κοίλο και χωρίς κατάστρωμα. Εκτός από τους Έλληνες, ο χρησιμοποιούσαν και οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, για τον διάπλου του ποταμού Νείλου. Οι ολκάδες αυτές ήταν κατασκευασμένες κατά τρόπο που επέτρεπε να είναι ευέλικτες και να αντέχουν σε βαριά φορτία. Απεικόνιση ενός τέτοιου πλοίου ανακαλύφθηκε σε τάφο ευγενούς στην περιοχή του Λούξορ.
- Γενικός χαρακτηρισμός των εμπορικών πλοίων. Μάλλον δεν είχαν κουπιά, διότι το όνομά τους υποδηλώνει ότι ρυμουλκούνταν από άλλα πλοία. Στον κόλπο της Κυρήνειας βρέθηκε βυθισμένη μία ολκάς του 4ου π.Χ. αιώνα (περίπου σύγχρονη του Μεγάλου Αλεξάνδρου), που μετέφερε 400 αμφορείς με κρασί και λάδι από τη Χίο, τη Σάμο και τη Ρόδο, 29 μυλόπετρες από τη Νίσυρο και αμύγδαλα. Είχε μήκος 14μ και βάρος 14 τόνους.

ΠΗΓΗ 3

- Ειδικότερα το πλοιο "Κυρήνεια" ήταν μια ολκάς. Ενα ιστιοφόρο φορτηγό πλοίο μεταφοράς εμπορευμάτων. Το συγκεκριμένο ομοίωμα , βλ. εικόνα αποτελεί αντίγραφο του φημισμένου ναυαγίου της Κυρήνειας (στην Κύπρο) στο οποίο διασώθηκε το 60% του σκάφους. Το «Κυρήνεια» είχε μήκος 14 μέτρα και πλάτος 4,5 μέτρα. Το πλήρωμά του αποτελούνταν από τον καπετάνιο και τρεις ναύτες. Το κέλυφός του συγκροτούνταν από πελεκητές σανίδες ενωμένες με τένοντες και εντορμίες (μόρσα) και ενισχυόταν εσωτερικά με διάσπαρτους ανισομήκεις νομείς. Στο εσωτερικό του έφερε ένα επιπρόσθετο δάπεδο. Δεν είχε κύριο κατάστρωμα αλλά δύο ακραία (στην πλώρη και στην πρύμνη). Έφερε ένα μεγάλο ιστίο για την προώθησή του με πλήθος τροχαλιών για τον ευχερή χειρισμό του και τέσσερα κουπιά για μικροελιγμούς κατά τον ελλιμενισμό του. Η πλοήγηση επιτυγχανόταν με τα δύο μεγάλα κουπιά της πρύμνης (αυχένιοι).

ΠΗΓΗ 2

Ετυμολογία:

Από το αρχαίο ελλ. ρημα ελκω=σύρω, σέρνω, ρυμουλκώ

Παραγωγή

Όλκειον το κάτω μέρος του πλοίου, το κύτος

Όλκός

- Μηχανή για την ανέλκυση των πλοίων,
- Υπόστεγο στο οποίο πλοία έχουν ανασυρθεί για φυλαξη η συντηρηση
- Αυλακι ελξης
-

Συνθετα

- β συνθετικο στο νεωλκός συνώνυμο του νεώσοικος (ναυς, γεν νεως + οικος: το σπίτι του πλοίου.
- διολκ'ος

Εικόνες

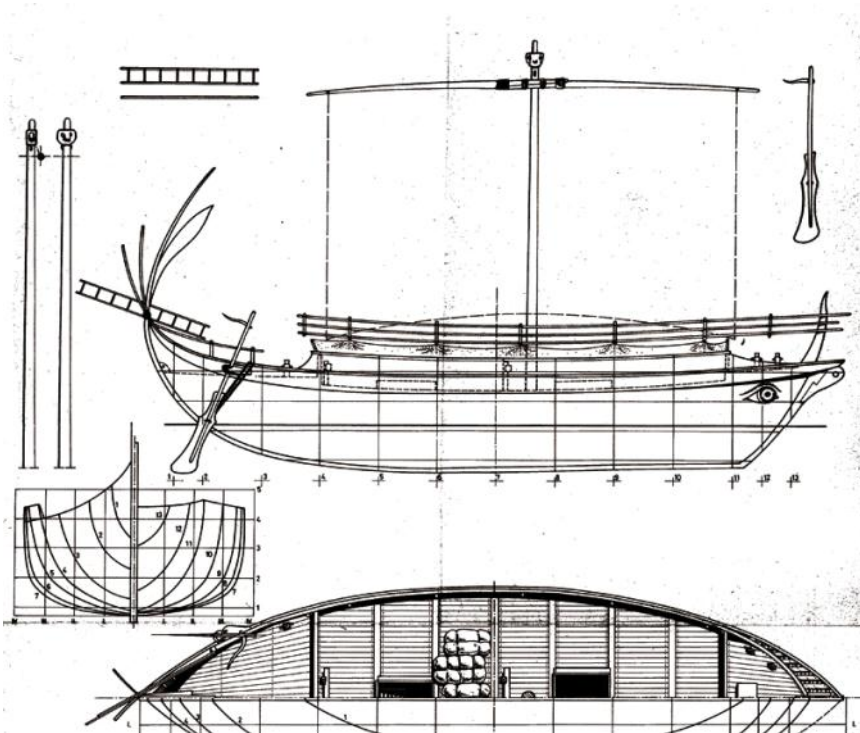

Σκαρί ολκάδος - Από πηγη 1.

Σχολιο:

Η Ολκάς "ΚΥΡΗΝΕΙΑ" ΠΗΓΗ 2

Σχέδιο ολκάδος

Αναφορές

Ηροδοτου Ιστορια 3.135 και 7.2
Λυσίας καιτα Διογείτονος, 25
Ψευδο-Ξενοφών- Αθηναίων Πολιτεία, 1.20
Θουκιδίδου, Ιστορια, 6.44 και 7.7

Ποίηση

Ητον **ολκάς** ουχι πτηνόν
Ως δ'έφθασεν πλησίον,
Μέλαν εφαίνετο βουνόν
Και τον ιστόν του Τυρρηνών
Εκόσμει επισείων

Διονύσου πλους . Α.Ραγκαβή

ΠΗΓΕΣ

1. <http://www.greekshipmodels.com/default.aspx?pageid=123>
2. Χάρης Τζάλας, Κυρήνεια II - μια προσπάθεια πειραματικής αρχαιολογίας - ταξιδεύοντας με το πλοίο της Κυρήνειας στο χρόνο και το μύθο», « Richard Steffy, The Kyrenia ship: An interium report on its hull construction»
3. <http://www.alexanderofmacedon.info/greek/ARMY3gr.htm>

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis